

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 372/2024-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátom, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní sp. zn. 2C/39/2013 po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 163/2023-24 zo 14. júna 2023 takto

rozhodol:

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v civilnom spore pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania. Žiada okresnému súdu prikázať konať bez zbytočných prietáhov a priznať finančné zadosťučinenie 4 000 eur.

II.

2. Sťažovateľ bol v civilnom spore žalovaný o zaplatenie 7 817 eur. Vo veci bolo po potvrdení rozsudku okresného súdu krajským súdom právoplatne rozhodnuté v auguste 2020 s tým, že žalobkyňa má sťažovateľovi nahradiť trovy konania. Sťažovateľ sa na nerozhodnutie o výške náhrady trov konania sťažoval predsedovi súdu v júli 2021 a okresný súd na to v auguste 2021 rozhodol uznesením vyššieho súdneho úradníka tak, že žalobkyňa má sťažovateľovi nahradiť trovy konania 2 251 eur. Proti tomu podal sťažovateľ sťažnosť. Žiadal priznať náhradu trov konania 2 724 eur.

3. Keďže o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu o výške náhrady trov konania okresný súd nerozhodol, ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 163/2023-24 zo 14. júna 2023 vyslovil, že postupom okresného súdu pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania boli porušené ústavné práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a prejednanie záležitosti v primeranej lehote s tým, že okresnému súdu bolo prikázané konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi bolo priznané finančné zadosťučinenie 1 300 eur.

4. Vzhľadom na úmrtie žalobkyne okresný súd v júli a auguste 2023 zisťoval okruh jej dedičov. Uznesením z 25. augusta 2023 rozhodol, že v ďalšom konaní na jej mieste bude pokračovať so štyrmi dedičmi, ktoré im v septembri 2023 doručoval. Keďže jednému z dedičov sa ho do Českej republiky nepodarilo doručiť, v októbri 2023 okresný súd požiadal o doručenie cez dožiadaný český súd, ktorý mu v decembri 2023 oznámil doručenie uznesenia. V januári 2024 okresný súd doručoval dedičom výzvu na vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o výške trov. O jej doručení poslednému z dedičov dožiadanim bol okresný súd upovedomený českým súdom začiatkom februára 2024. Okresný súd o sťažnosti sťažovateľa rozhodol uznesením z 18. júla 2024 tak, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil a priznal mu náhradu trov konania 2 553 eur.

III.

5. Sťažovateľ zdôrazňuje, že už konanie vo veci pre nesústreďný postup okresného súdu, ktorého dva rozsudky boli zrušené, trvalo neprimeraných sedem rokov. Následne aj rozhodovanie o výške náhrady trov konania trvá takmer štyri roky, pričom k náprave nedošlo ani po náleze ústavného súdu. Priznanie finančného zadosťučinenia odôvodňuje pocitom právnej neistoty, krivdy, nespravodlivosti, bezmocnosti a úzkosti z postupu okresného súdu.

6. Okresný súd považuje ústavnú sťažnosť za nedôvodnú. Jeho postup od nálezu ústavného súdu ovplyvnilo doručovanie písomností dedičom žalobkyne. Zdôrazňuje, že procesné podmienky na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa boli splnené až začiatkom roka 2024. Nepredloženie spisu sudkyňi na rozhodnutie o sťažnosti bezodkladne po ich splnení bolo spôsobené nadmerným zaťažením jediného vyššieho súdneho úradníka pre príslušné oddelenie a ním uprednostňované úkony v právoplatne neskončených veciach.

IV.

7. Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má za následok porušenie práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní niekoľkých mesiacov nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 63/05). Sťažovateľ porušenie ústavných práv vyvodzuje z takmer štyri roky trvajúceho rozhodovania o jednoduchej otázke výšky náhrady trov konania. Táto neprimerane dlhá doba bola sčasti troch rokov zohľadnená už v náleze ústavného súdu z júna 2023. Preto treba posúdiť už len rok trvajúce rozhodovanie okresného súdu o sťažnosti sťažovateľa. Po náleze ústavného súdu okresný súd konal plynule, procesné úkony súvisiace s pokračovaním v konaní s dedičmi žalobkyne na seba bezprostredne nadväzovali. Na dĺžku rozhodovania malo vplyv doručovanie dožiadanim zahraničného súdu. Okresnému súdu možno vytknúť, že dedičom žalobkyne osobitne doručoval najprv uznesenie o pokračovaní v konaní a potom výzvu na vyjadrenie k sťažnosti. To však predĺžilo konanie len o mesiac.

8. Okresnému súdu možno vytknúť päť mesačnú nečinnosť od splnenia podmienok na rozhodnutie do rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou dosiahol nápravu, keď okresný súd dva dni po jej doručení o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o výške trov rozhodol. Pocit právnej neistoty a bezmocnosti sťažovateľa z postupu okresného súdu, keď niekoľko rokov nemôže s trovami disponovať, ústavný súd zohľadnil už v náleze z júna 2023 priznanom finančnom zadosťučinení. Osobitne treba zdôrazniť, že šlo o otázku pár stoviek euro. Postup okresného súdu určite nebol ideálny, ale to, že rozhodol o sťažnosti o pár mesiac neskôr, ako mal, nemožno posúdiť ako nedostatok v intenzite zásahu do ústavných práv sťažovateľa. Preto ústavnej sťažnosti sťažovateľa nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2024

Robert Šorl
predseda senátu